

NAŠA ŽIVAL POTREBUJE KIRURŠKO POMOČ

Nekatere operativne posege na srečo lahko načrtujemo, drugi pa nas najdejo nepripravljene – naš kosmatinec potrebuje našo pomoč pred in po operaciji

Kirurgija je ena od tistih medicinskih področij, za katero zelo redko lahko najdemo zamenjavo in zagotovimo primerljiv izid. V primerih, ko je ogroženo življenje naše živali, je torej najbolje, da zaupamo svojemu veterinarju, saj za oklevanje in premislek največkrat niti ni dovolj časa. Včasih pa kirurški poseg skupaj z veterinarjem lahko načrtujemo in svojega kosmatinca, pa tudi sebe nanj ustrezno pripravimo. Med dopolnilnimi metodami najdemo kar dolg spisek nasvetov, ki jih je zagotovo vredno spoznati v naprej, se naučiti nekaterih prijemov in nakupiti pripravke, ki jih bomo uporabili pred in po operaciji.

Dan pred operacijo zjutraj uporabimo pripravek Phosphorus 200 D. Tako bomo pomirili pacienta in preprečili krvavitve. Na dan operacije naj žival trikrat dobi dozo pripravka Arnica 30 D. S tem se bomo izognili pooperativnim zapletom, olajšali bolečino in pomagali vzpostaviti pravilen pretok krvi. Enako terapijo je potrebno ponoviti še sledeča dva dneva po operaciji, skupaj tri dni. Otekanje po operaciji in krvne podplutbe lahko preprečimo: dva dni pred operativnim posegom dajemo živali homeopatski pripravek Arnica 6 CH, po pet granul trikrat dnevno.

Za operativne rane, ki se počasi in nerade celijo, ali se celo pojavi serom (tumorju podobna masa serozne tekočine v operacijski rani ali v mehkem tkivu), uporabimo pripravek Staphisagria 4D: pet granul zjutraj in zvečer v trajanju osem dni. Enako velja za vnete brazgotine. Pripravek China 5 CH je potrebno uporabiti, kadar gre za znatno izgubo krvi pri posegu. China se tudi sicer uporablja pri vseh izgubah telesnih tekočin, npr. pri dehidraciji, uporabimo ga tudi preventivno, če da bi se izognili krvavitvam pri posegih kot so kupiranje repa ali odstranjevanje tumorja, ki ga je potrebno izluščiti. V kombinaciji s pripravkom China 5 CH uporabimo za navedeni namen še Phosphorus 5 CH in sicer pet granul od vsakega pripravka pred posegom ali na začetku posega. Kadar po posegu obstoja možnost zarastlin – te se pojavijo predvsem po operacijah v trebušni votlini ali na vezeh (kitah) – se temu izognemo z uporabo pripravka Calcarea fluorica 5 CH: po pet granul damo živali zjutraj in zvečer tri dni pred operacijo. Po operaciji nadaljujemo toliko časa, da je zdravljenje uspešno zaključeno.

Gelsemium 9 CH je prav tako zelo pomemben pripravek, ki ga uporabljamo pri boječih in preplašenih živalih, da se lažje spopadejo z učinki anestezije, predvsem pa, da se po operaciji lažje prebudijo. Po pet granul dajemo zvečer pred operacijo in zjutraj naslednjega dne. Za uspešnejše operativne posege na mehurju in sečilih nasploh uporabimo kombinacijo pripravkov Cantharis 5 CH in Berberis vulgaris 5 CH: pet granul vsakega pripravka dajemo skupaj vsako jutro in vsak večer, dokler zdravljenje ni končano.

Za operativne posege na področju oči, zob, živčnih poti, hrbtenjače je priporočljivo uporabiti Hypericum perforatum 5 CH in sicer pet granul zjutraj in zvečer do ozdravitve. Če operativni poseg načrtujemo na črevesju, homeopati priporočajo dajanje pripravkov Raphanus sativus 5 CH in Colocyntis 5 CH, od vsakega pripravka po pet granul zjutraj in zvečer v trajanju enega tedna. Na operativne posege v področju maternice in jajčnikov ugodno vpliva Sepia 9 CH (po pet granul v trajanju osem dni, v naslednjih treh mesecih pa enkrat tedensko).

Živali, ki potrebujejo operativni poseg, so običajno bolj ali manj prizadete, vznemirjene in prestrašene, včasih zato tudi agresivne. Prva izbira, ko želite taki živali pomagati, so Bachove cvetlične kapljice »Rescue Remedy«. Po pet kapljic dajemo živali neposredno na jezik po potrebi, terapijo lahko večkrat ponovimo. Če je pes v šoku, dajemo po dve kapljici na jezik vsake pol ure.

Nikakor ne gre pozabiti na t.i. »ušesni dotik«, najbolj znani način za pomirjanje in sprostitvev, ki ga je razvila ameriška terapevtka Linda Teelington. Nedolgo tega je predavala tudi v Sloveniji, o čemer smo v naši reviji že pisali. Veliko slušateljev seminarja je pritrdilo vprašanju, ali TTEAM (Teelington-Touch-Every-Animal-Method oz. »Dotik Teelington za

vse živali») že uporabljajo pri svojih živalih in največji odstotek uporabnikov uspešno izvaja prav »ušesni dotik«. Masaža uhljev nasploh in še posebej akupunkturnih točk, ki jih na uhljih kar mrgoli, tudi pri ljudeh prinaša pozitivne učinke od požitve krvnega obtoka do zaviranja lakote... tako, da je bilo za avtorico metode proučevanje in razvijanje ušesnega dotika TTEAM tako rekoč samoumevno. Psi in konji so se izredno pozitivno odzvali nanj, zato je danes del terapije pri vseh stresnih situacijah, pri šoku, pri vznemirjenih psih pred in med vožnjo, pred in med posegi, pred porodom pri psih... Z uporabo ušesnega dotika se izboljša krvni pretok po nesreči, pred operacijo ali po njej. Pri izvajanju ušesnega dotika psu podpremo glavo, z drugo roko pa uhlj zajamemo med palec in ostale prste in ga nežno gladimo vse do njegove konice tako, kot bi šteli bankovce. Pri psih v šoku uporabimo bolj energične gibe, pri tistih, ki jih želimo pomiriti, smo nežni, vendar dosledni tako, da je obdelano celotno uho. Ušesni dotik je nepogrešljiv, ko čakamo s svojim psom na poseg in njegov pozitiven učinek bomo začutili takoj, saj se bo pes sprostil in pomiril.

V času rehabilitacije po operaciji se žival giblje le v najnujnejšem obsegu, t.j. za opravljanje fizioloških potreb. Vsekakor je to bistveno manj, kot bi bilo koristno za razstrupljanje telesa in požitve krvnega obtoka. V ta namen poznamo še nekaj poživljajočih masažnih tehnik, ki vsebujejo stimulatívne gibe, kot je npr. svaljkanje kože, glajenje, gnetenje, vibriranje, bobnanje. Pri svaljkanju kože gnetemo podkožje, še posebno na mestih, ki so slabo prekrvavljena zaradi dolgotrajnega ležanja. Pri glajenju gre za hitre gibe, ki ogrejejo površino kože. Z gnetenjem segamo z blazinicami prstov v podkožno tkivo. Pri vibracijah uporabljamo ritmične pritiske s prsti, dlanmi in rokami na telo tako, da rok ne dvigamo s površine telesa, ampak jih le preselimo na drug njegov del. Bobnanje imenujemo ritmično potiskanje krvi iz mišic vendar pri tem pazimo, da živali ne trepljamo po kosteh, saj bi ji s tem povzročali bolečine.

V sklopu dopolnilnih metod zdravljenja ne gre zanemariti niti akupunkture, ki jo že izvajajo nekateri naši veterinarji. Nadvse je koristna po operacijah z velikim tveganjem in pomaga pacientu ponovno pridobiti življenjsko moč. Nekateri živali se po operaciji slabo počutijo zaradi bolečin ali neugodja ter ližejo operativno mesto. Akupunktura lahko pri tem uspešno pomaga. Prav tako je priporočljiva pri ortopedskih operacijah nog, ker pospeši pridobivanje ponovne popolne gibljivosti.

Nenazadnje velja poudariti tudi, da je pooperativna nega – enako kot pri ljudeh, zelo pomembna tudi pri živali. Za razliko od humane medicine, ko pacient ostane po posegu še nekaj časa v strokovni bolnišnični oskrbi, je skrbnik psa ali mačke po posegu običajno postavljen pred dejstvo, da sam poskrbi za svojo žival. Vsak veterinar, ki je pacienta odpustil v domačo oskrbo, je vedno pripravljen razložiti, svetovati in voditi skrbnika skozi včasih naporene pooperativne dneve. Tako je naloga skrbnika, da prosi za natančna navodila - bolje dvakrat preveč kot enkrat premalo.

Mojca Sajovic

Viri: Martin Zucker: Veterinarians' Guide to Natural Remedies for Dogs; Don Hamilton, DVM: Homeopathic Care for Dogs and Cats; Richard H.Pitcairn, DVM, RhD: Dr. Pitcairn's Complete Guide to Natural Health for Dogs & Cats; Breda Kralj: Masaža psov; Linda Tellington Jones: Metoda TTeam za pse